'ఆధ్యాత్మిక శక్తుల'ను భ్రమ అని త్రోసివేయటం సరికాదు

"పైనున్న [illegible] - నిర్వికల్ప సమాధి" అనే [illegible] డాక్టర్ త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావుగారు "విశాలాంధ్ర" (16 మార్చి) సంచికలో ప్రచురించిన వ్యాసం నన్ను [illegible] ప్రశ్నలకు మేలుచేస్తున్నదనీ, ఇంకొంచెం విస్తరించి అడుగుదామనుకుండా చేస్తున్నదనీ నాకు తోస్తున్నది.

ఈ వ్యాసంలో నేను పేర్కొన్న [illegible] గురించి డాక్టరుగారు చెప్పిన విషయాలు [illegible] ఖండించటంగాని చెయ్యలేని వ్యాధిని ఏదో పాయివాడో [illegible] తాను తత్తరపడుతూ పొరపాటు పడుతూ [illegible] చెప్పుకుని సమర్థించుకోవటం చేస్తే పోతారు. "ఇవి [illegible], [illegible]! అని కన్నెర్ర చేసి మూసుకో పలుచన నాన్న ఏదీ సాధించలేనివి; అవన్నీ దేనికి చెప్పాలని భావించి [illegible] పెట్టుకుని, నెమరు వేసుకున్నవాళ్ళు కూడా, కొన్నిసార్లు తాతిని తప్ప ఏమీ సాధించలేదు. "ఇది మనుగుతాయన్న మాటనిమా? జరిగితే ఎలా [illegible] గున్నాయి?" అన్నదా స్పష్టతతో ఆ స్వ [illegible] సాగించేవాళ్ళు ఏదైనా సాధిస్తే సాధించవచ్చు.

ఆధ్యాత్మిక విషయాలు అనుభవం లోకి వచ్చినప్పుడూ అందరూ [illegible] ప్రవర్తించరు. ఈ ఆధ్యాత్మిక విషయంపట్ల నేను చాలా కాలం మూఢ అపనమ్మకమే అవలంబించాను. (మార్క్సిస్టుపట్ల కూడా చాలా కాలం ఈ వైఖరే అవలంబించాను) నా అనుభవాలనుకూడా నేను పక్కకు నెట్టేశాను. కాని నాలో కొంత శాస్త్ర దృష్టి ఏర్పడినాక మూఢ అపనమ్మకాలకు హద్దులో ఉంచే శక్తికూడా పెరిగింది.

ఆధ్యాత్మికవాదం అవలంబించిన పాశ్చాత్యులు సయితం కృత్రిమంగా ఒక వైషమ్యం సృష్టించారు. ఆధ్యాత్మికవాదం భౌతికవాదాన్ని ఖండిస్తున్నదని వారు నిర్ధారణ చేసుకున్నారు. ఇంకొక అడుగు ముందుకు వెళ్ళి మార్క్సిజమును పచ్చిభౌతికవాదం కింద నిందించారు. ఇది నాకు సమంజసంగా కనబడలేదు. ప్రత్యక్ష దృష్టియోగాలలో కొన్నిటిని అబద్ధమనటం భౌతికవాదమైతే, ఆ భౌతికవాదంలో నాకు నమ్మకంలేదు. కాని ఆధ్యాత్మిక దృగ్విషయాలను గురించి తెలుసుకోవలచినవాడికి భౌతికవాదం అడ్డురావలసిన అవసరం ఎంత మాత్రమూ లేదు. క్రూక్స్, లాడ్జ్, వాలస్ మొదలైన శాస్త్రవేత్తలు ఆధ్యాత్మిక పరిశోధనలలో పాల్గొన్నారు. వారు భౌతికవాదులుకాక పోలేదు. కాకపోతే శాస్త్రపరిశోధనలను మానేసి ఉండేవారే.

"పదార్థం" "ప్రకృతి" "మనస్సు" అనే మాటలను మనం వాడుతూనే ఉన్నాంగాని వాటి తత్వం మనకు తెలియదు. తెలుసుకోవటానికితగినంత జ్ఞానం మనకింకా లేదు. (పరమాణువు కన్న చిన్నకణాలను గురించి మనం ఇప్పుడిప్పుడే తెలుసుకుంటున్నాం) మనం "అతీత" శక్తులనుకునేవి అసాధారణ శక్తులు మాత్రమే కావచ్చు. ప్రకృతిని గురించీ, సృష్టిని గురించీ, జ్ఞప్తిని గురించీ మనకు కొన్ని విషయాలు జ్ఞప్తిగా తెలియకపోయి ఉండవచ్చు.

ఒకప్పుడు మెస్మరిజం, హిప్నాటిజంగురించి శాస్త్రవేత్తలునమ్మలేదు. ఇవాళ వైద్యానికి హిప్నాటిజమును వాడుకచేస్తున్నారు. అంతమాత్రాన మనకు హిప్నాటిజమునుగురించిగాని, హిప్నాటిక్ స్టేట్‌లో శరీరధర్మాలలో కలిగేమార్పులను గురించిగాని మనం పూర్తిగా తెలుసుకున్నామని నేనను కోను. టెలిపతీ గురించి ఇంకా చాలామంది శాస్త్రవేత్తలు నమ్మటంలేదు. కాని ఇతర శాస్త్ర విషయాలు రుజువైనంత నమ్మకంగా టెలిపతీ కూడా రుజువయిందనటానికి సందేహంలేదు.

శాస్త్రంలో రెండు విషయాలున్నాయి: ఒకటి. ప్రకృతిని పరిశీలించటం, రెండు. పరిశీలనా ఫలితాలనుబట్టి ఒక సిద్ధాంతం ప్రతిపాదించటం. ఒకొక్కప్పుడు పరిశీలిత విషయాలు సరిగానే ఉంటాయి, సిద్ధాంతాలు తప్పవుతాయి. ఏ శాస్త్ర సిద్ధాంతమూ శాశ్వతం కాదు; ప్రతి సిద్ధాంతిమీ అవసరాన్నిబట్టి మారుతుంది. ఆధ్యాత్మిక పరిశోధకుల సిద్ధాంతాలుకూడా అంతటివే. కాని వాటి పరిశీలించిన విషయాలు అబద్ధమనటానికి ఎవరికీ అధికారంలేదు. వారి సిద్ధాంతాలు తప్పనిపిస్తే అంతకన్నా మంచి సిద్ధాంతాలు ప్రతిపాదించవచ్చు.

ఆధ్యాత్మిక విషయాలు భ్రమ అని ప్రజలను నమ్మించటంకంటే, అవి నిజమేనని, వాటిని అస్వభావికంగా భావించవలసిన అవసరంలేదనీ చెప్పటంవల్ల ప్రజలలో మూఢనమ్మకాలు తగ్గుతాయని నా నమ్మకం. ఆధ్యాత్మిక శక్తుల ప్రదర్శనాలు గోడ కొట్టటంవేరు, వైద్యశాస్త్రం చెప్పని వ్యాధిని కొట్టటంవేరు అని ప్రతి [illegible] ఏవో లక్షణాలు చెప్పవేరు. కాని అవి వ్యాధి అయితే [illegible] గోడ కొట్టటమే [illegible]. [illegible] ఆధ్యాత్మిక [illegible] ప్రదర్శనాలు [illegible] వ్యక్తికి దేవుడ్వాం అంటున్నట్టే చిక్కుపడ్డట్టే కన్పిస్తాయి. [illegible] కొన్ని ఏళ్ళకు ఎవరో వచ్చి పరిశోధన చేస్తే వరకూ, [illegible] మూ [illegible] ఒకొక్కప్పుడు మన్నుకూ మాత్రమే కనబడుతుంది. అంగుళం [illegible] ఆధ్యాత్మిక పరిశోధన చేయు [illegible] పుకారు [illegible] పరిశోధించడం మంచిది.

ఏవి ఏమైనా ఆధ్యాత్మిక శక్తులు అసహజమనిగాని, మానవాతీతమని గాని, ప్రకృతివిరుద్ధమనిగాని నమ్మటం మంచిదికాదు. ఈ నమ్మకమే ప్రజల మూఢనమ్మకాలకు దారితీస్తున్నది. ఆధ్యాత్మిక అనుభవాలు కలగనివారు కూడా వాటి విషయంలో "ఓపెన్ మైండెడ్"తో ఉండటం మంచిది.

అభిప్రాయ వేదిక

[illegible] డాక్టరు త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావుగారు వ్యాసం ప్రకటించారు. ఈ వ్యాసంలోని భావాలతో విభేదిస్తూ శ్రీ [illegible] రావుగారు, తదితరులు వ్రాసిన వ్యాసాలు ఈవారం ప్రకటిస్తున్నాము. ఇదే సమస్యపై మరికొన్ని వ్యాసాలను రాబోవు వారపత్రికలో ప్రకటించనలము.

— సంపాదకులు

నిర్వికల్ప సమాధి

ది 16-3-58 విశాలాంధ్రలో నిర్వికల్ప సమాధిని గురించి డాక్టరు త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావుగారు వ్రాసినది చూచినాను. వారు సందేహమును యిట్లు వివరించుచున్నారు:

ప్రతి జీవి తన శరీర బాహ్యమందుండు తన వస్తువులను, తన శరీరమందలి దృశ్యములగు అవయవములను కంటికి కనబడని సర్వ వ్యవహార కారణమగు మనస్సును, నావస్తువులు, నా కన్ను, కాలు, నా మనోబుద్ధులు, అని తాను ఒక అభిమానిగా చెప్పుచున్నాడు. అనగా చివరకు తన మనోబుద్ధులకు కూడా వేరుగా తానున్నట్లు చెప్పుచున్నాడు. ఈ వేరుగావుండుటను అనుభవించుటయే నిర్వికల్ప సమాధి. ఇది పరిభాషాపదం; దీనికి సూచనలు ప్రారంభ కారణములు. ఇది మనస్సున నాటినందు వలన మనస్సుకంటే వేరుగానున్న వస్తువుకు ప్రయోగము కలుగదు. ఈవిషయము శ్రీ శంకర అద్వైతము ఆచరణలో నున్నవారి కందరికి కేవలమను భవమే. నియమిత ఆహార విహారముల నాచరించుచు దీనిని సాధనలో తెట్టిన వారందరికీ కేవలం అనుభవమగు సత్యమే. అనివేశికైనను నియమిత ఆచరణ సాధనవల్ల యీ స్థితిని పొందును. ఇది భావనకాదు. ఈ విషయమును శాస్త్ర పరిభాషారీత్యా తెలుసుకొనుటకే రజ్జు సర్పభ్రాంతి సూచనగా చెప్పబడినది. ఇచ్ఛ కలుగదు శరీర మనస్సులు వశముతప్పవు. విద్యాధికులకు విద్యా విహీనులకు సమానమే. యథావస్తు ప్రతీతియైనందున భ్రమ కాదు. వివేకానివేకముల ప్రసక్తిలేదు. యుక్తిప్రయుక్తులతో ఖండనలుమార్చలేవు. యిది కుంటేటి కొస్తు కాదుసుమా. సమాధ్యవస్థయందు చేష్టలేలేవు. ఇదే అతీత మానవశక్తి అతీత చైతన్యశక్తి యను అధ్యాత్మిక వాదుల పరిభాష. ఇది మనసికి మేకాదు. యథావస్తువుకు భ్రమలేవుండవీలులేదు. యథావస్తు ప్రతీతివల్ల శరీరభావనములగు నాడీతంతుకణజాలములలో మార్పు కలుగు నవసరమేమున్నది? ఆధునిక శాస్త్ర ధర్మములు దృశ్యశరీరమును గురించి చెప్పినవి గాని దానిని నా అని అభిమానించు శక్తిని గురించి చెప్పలేదుగదా. యథావస్తు ప్రతీతి దేశ కళ్యాణమునకు దేశాభ్యుదయమునకు విఘాతము కానేరదు కూడా. ఇది భావనయే కాదు. మాట్లాడేయనిషి తనకు నాలుక లేదని చెప్పలేదు. ఇట్టి అనుభవము కలిగినపుడే నిజమైన అభేద బుద్ధిలో అద్వైత సిద్ధికలుగును. అహంభావము సహజముగా నశించి, గర్వమునకు గాని, హైర్యమునకుగాని చోటు వుండదు. ఇదియే శంకరుల యథావస్తు ప్రతీతియగు అద్వైతానుభవమగు మతము. రోగికి ఔషధమువలెనే సాధనల సూచనలు, అధ్యాత్మికులపరిభాషా వేరు.

నేను "సంఘము" అను పత్రికను చూచుట తటస్థించలేదు. నాయీ 78 సంవత్సరాల వృద్ధాప్యములో ప్రయత్నములు చేయుటలేదు. కాని నాకు తెలిసిన విషయములలో కొరతలేమైన నున్న నేమోనని ఎవరు చెప్పినను విని చర్చించి నిశ్చయించుకొనవలనను కోనువారిలో నేనుకూడా ఒకడను.

పెనుమత్స మహాయోగినిని గాని, బాలయోగినిని గాని నేను యెరుగను. వారి విచారణలేదు.

ముక్కామల రామసుందరరావు
యం. డి. హోమ్.
రిటైర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టిషనరు
ఫీలింగ్ సందు-తెనాలి.

డాక్టరుగారి వ్యాసము సూచించి యున్నది.

దిట్టకవి పూర్ణచంద్రరావు,
బి. ఎ. యల్. టి.

శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

పోలేదు. కాకపోతే శాస్త్రపరిశోధనలను మానేసి ఉండేవారే.

"పదార్థం" "ప్రకృతి" "మనస్సు" అనే మాటలను మనం వాడుతూనే ఉన్నాంగాని వాటి తత్వం మనకు తెలియదు. తెలుసుకోవటానికితగినంత జ్ఞానం మనకింకా లేదు. (పరమాణువు కన్న చిన్నకణాలను గురించి మనం ఇప్పుడిప్పుడే తెలుసుకుంటున్నాం) మనం "అతీత" శక్తులనుకునేవి అసాధారణ శక్తులు మాత్రమే కావచ్చు. ప్రకృతిని గురించీ, సృష్టిని గురించీ, జ్ఞప్తిని గురించీ మనకు కొన్ని విషయాలు జ్ఞప్తిగా తెలియకపోయి ఉండవచ్చు.

ఒకప్పుడు మెస్మరిజం, హిప్నాటిజంగురించి శాస్త్రవేత్తలునమ్మలేదు. ఇవాళ వైద్యానికి హిప్నాటిజమును వాడుకచేస్తున్నారు. అంతమాత్రాన మనకు హిప్నాటిజమునుగురించిగాని, హిప్నాటిక్ స్టేట్‌లో శరీరధర్మాలలో కలిగేమార్పులను గురించిగాని మనం పూర్తిగా తెలుసుకున్నామని నేనను కోను. టెలిపతీ గురించి ఇంకా చాలామంది శాస్త్రవేత్తలు నమ్మటంలేదు. కాని ఇతర శాస్త్ర విషయాలు రుజువైనంత నమ్మకంగా టెలిపతీ కూడా రుజువయిందనటానికి సందేహంలేదు.

శాస్త్రంలో రెండు విషయాలున్నాయి: ఒకటి. ప్రకృతిని పరిశీలించటం, రెండు. పరిశీలనా ఫలితాలనుబట్టి ఒక సిద్ధాంతం ప్రతిపాదించటం. ఒకొక్కప్పుడు పరిశీలిత విషయాలు సరిగానే ఉంటాయి, సిద్ధాంతాలు తప్పవుతాయి. ఏ శాస్త్ర సిద్ధాంతమూ శాశ్వతం కాదు; ప్రతి సిద్ధాంతిమీ అవసరాన్నిబట్టి మారుతుంది. ఆధ్యాత్మిక పరిశోధకుల సిద్ధాంతాలుకూడా అంతటివే. కాని వాటి పరిశీలించిన విషయాలు అబద్ధమనటానికి ఎవరికీ అధికారంలేదు. వారి సిద్ధాంతాలు తప్పనిపిస్తే అంతకన్నా మంచి సిద్ధాంతాలు ప్రతిపాదించవచ్చు.

ఆధ్యాత్మిక విషయాలు భ్రమ అని ప్రజలను నమ్మించటంకంటే, అవి నిజమేనని, వాటిని అస్వభావికంగా భావించవలసిన అవసరంలేదనీ చెప్పటంవల్ల ప్రజలలో మూఢనమ్మకాలు తగ్గుతాయని నా నమ్మకం. ఆధ్యాత్మిక శక్తుల ప్రదర్శనాలు గోడ కొట్టటంవేరు, వైద్యశాస్త్రం చెప్పని వ్యాధిని కొట్టటంవేరు అని ప్రతి [illegible] ఏవో లక్షణాలు చెప్పవేరు. కాని అవి వ్యాధి అయితే [illegible] గోడ కొట్టటమే [illegible]. [illegible] ఆధ్యాత్మిక [illegible] ప్రదర్శనాలు [illegible] వ్యక్తికి దేవుడ్వాం అంటున్నట్టే చిక్కుపడ్డట్టే కన్పిస్తాయి. [illegible] కొన్ని ఏళ్ళకు ఎవరో వచ్చి పరిశోధన చేస్తే వరకూ, [illegible] మూ [illegible] ఒకొక్కప్పుడు మన్నుకూ మాత్రమే కనబడుతుంది. అంగుళం [illegible] ఆధ్యాత్మిక పరిశోధన చేయు [illegible] పుకారు [illegible] పరిశోధించడం మంచిది.

ఏవి ఏమైనా ఆధ్యాత్మిక శక్తులు అసహజమనిగాని, మానవాతీతమని గాని, ప్రకృతివిరుద్ధమనిగాని నమ్మటం మంచిదికాదు. ఈ నమ్మకమే ప్రజల మూఢనమ్మకాలకు దారితీస్తున్నది. ఆధ్యాత్మిక అనుభవాలు కలగనివారు కూడా వాటి విషయంలో "ఓపెన్ మైండెడ్"తో ఉండటం మంచిది.

పెన్మెత్స మహాయోగిని

16-3-58 విశాలాంధ్ర పత్రికలో డాక్టర్ త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావుగారు పెనుమత్స మహాయోగినిని గురించి వ్రాయుచు, "...శవసమాధిలోఉన్న యోగిపుంగవుడు, మంగళకుమారుడు ఈమె శల్యగత జీవిస్తూ బ్రతుకుతున్నది.... ఈ సమాధి అవస్థ ఒక మానసిక అస్వభావిక పరిస్థితి అని అనుటకు శాస్త్రజ్ఞులు నిర్వచించియున్నారు. దీనికి మన ఆధ్యాత్మిక వాదులు అతీత చైతన్య శక్తియని భ్రమపడి సమాధ్యవస్థయందున్న వారికి దివ్యశక్తులను ఆపాదించుచున్నారు.....అనునికి శరీర ధర్మ శాస్త్రపు లోపులు తెలిసికొనకపోవుటచే తత్వశాస్త్రము క్షీణించుచున్నది" అని వ్రాసినారు.

సంతానములేనివారికి ఆశీర్వాదంచే సంతానము కలిగించుట, దీర్ఘవ్యాధులను సంకల్ప మాత్రము చేతనే నివారణచేయుట మున్నగు అతీత శక్తులమాట ఎట్లున్నను, ఆ మెశిష్యులు ప్రకటించినట్లు 8 సంవత్సరములు ఆహారపానములు లేక అయోగిని జీవించగల్గుట ఒక మహత్తర అతీత విషయము కాదా? ఇట్లు ఆహార పానములులేకనే జీవించగల్గుట సామాన్యమానవునకు సాధ్యమగునో, నేటి ఆధిక చిక్కులే లేకపోవును గదా! పురాణాలలో హిరణ్యకశిప, వాల్మీకాదులు ఇట్లే అనేక వేల సంవత్సరములు ఆహార పానీయములు లేక తపస్సుచేసినట్లును, ఆ తపస్సు అనంతరం మొదటికము వారు అందువలన కల్గిన శక్తులచే నిర్వీర్యులై వానినిలోకములకుపేడకట్టించుటకును రెండవకము వారు దానిని లోకశ్రేయస్సు కొరకునూ ఉపయోగించినట్లు వినుచున్నాము.

అట్లే ఈ పెనుమత్స మహాయోగినిని ప్రస్తుతము లేకున్నను, ముందుముందు అతీత చైతన్యశక్తి కలుగవలదని ఏల విశ్వసించ గూడదు?

దానిమాట ఎట్లున్నను ప్రస్తుతము ఆమె 8 సంవత్సరాలు అన్నపానములు లేక జీవించగల్గుట - ఆ స్థితి అవివేకము వలన కల్గినదే కనుక, శరీరావయవములు మనస్సువశముతప్పి కానీయండి, అస్వాభావికము కానీయండి లేక స్వాభావికము కానీయండి, యోగిపుంగవులనే అనుటకాక - అదిసాధ్యమగునా? అది సాధ్యమగుచో యోగిపుంగవులు, మందుకాములనుమాధిస్థితులను మాత్రము మన మేల నిసింపవలెను? యోగిపుంగవులు కొంగకాలము జీవనమార్గాలలోఉండి సిద్ధాకోకిచిలుక అగుచున్నదని పరిశోధకులు చెప్పనున్నారుకదా మంగళకుమారుడు కష్టములు లేనపుడు సమాధిస్థితిని పొంది, బ్రతికి, కష్టములు కలుగునపుడు పూర్వమున్న ఎక్కువ ఉత్సాహబలముతో [illegible] అట్లే కిలవులు, ఆర్థిక స్థితి కలిగినపుడు మానవుడు చచ్చిపోకుండ, యోగులపాలు కాకుండ, ఈ యోగిని మొదలగువారిపట్ల సమాధిస్థితిని పొంది అన్నారులు లేక చిరకాలము జీవించుటకు అవకాశమున్న [illegible] అని [illegible] కదా. ఈ విషయమును పరిశోధించి శ్రీ డాక్టరుగారు యథార్థములు [illegible] నకు తెల్పవలెనని కోరుచున్నాను. అట్లు అవకాశమున్నచో ఈ నిర్వికల్పసమాధి గూర్చిన చదగినదియును, ఆకలిని పంపదగినదియును, ఎల్లకాలము గా అభ్యసించదగినదియును కాదా?

అట్లు సమాధికి, తదితరములకు వైద్యశాస్త్రానికి అవకాశమున్నదని శ్రీ

గ్రంథ సమీక్ష

భూస్వామ్య సంస్కరణలు

పేజీలు 236. వెల రు. 2-8-0

[illegible]:

చేమూరి పట్టాభిరామయ్య, పైడిశెట్టి పబ్లిషర్స్, మద్రాసు.

"భూస్వామ్య సంస్కరణలు" అనే పుస్తకాన్ని శ్రీ వి. వి. నరసింహారావుగారు రచించారు. దీనిలో 'స్వామ్యము - సేద్యం', 'స్థితి - సమానత్వం', 'కృతి - వ్యవస్థ' అని మూడు భాగాలు వున్నాయి.

'స్వామ్యము - సేద్యం' అన్న ప్రథమభాగంలో భూసంస్కరణల లక్ష్యాన్ని, స్వరూపాన్ని స్పష్టపరుస్తూ గ్రంథకర్త యీ విధంగా వ్రాశారు:

"కనుతాల విస్తీర్ణాలలో విపరీతమైన వ్యత్యాసాలు వున్నప్పుడు యీ సౌకర్యాలు (భూమి వినియోగానికి సంబంధించిన సౌకర్యాలు అని అర్థం) కలిగించినా హెచ్చుతుండికి ప్రయోజనం వుండదు. కనుతాల విస్తీర్ణాలలో హెచ్చుతగ్గులను సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించినప్పుడు, వ్యవసాయదారుల ఆస్థి పరోదాలు సంఘంలో దాదాపు సమాన స్థాయిలో వున్నప్పుడు వ్యవసాయ సంస్కరణల ప్రయోజనం హెచ్చుగావుంటుంది. ఈ నేపథ్యం గుర్తించకుండా ఇప్పుడున్న "అసమాన సద్భావులను సమాధానపరచుటకు భూమి పంపిణీ చేయడం వాస్తవికతను కాదనడమే కాగలదు." (పేజీ-17.)

కాబట్టి భూసంస్కరణలు అనేవి భూమి వినియోగానికి మాత్రమే సంబంధించినవిగాక "భూమిపై ఆస్థి హక్కులు కలిగివుండడానికి సంబంధించిన సంస్కరణలుగా వుండాలని" రచయిత సమర్థనీయంగా నిరూపించారు.

అంతేగాకుండా భూ సంస్కరణలు అంటే మధ్య దళారులను తొలగించడం, భూస్వాముల - కౌలుదార్ల సంబంధాలను క్రమబద్ధం చేయడం మాత్రమే కాదనీ, భూకమతాలలో నేడున్న అసమానత్వాలను తగ్గించేందుకు అవి వుద్దేశించబడాలనీ కూడ గ్రంథకర్త విశదపర్చారు.

"వ్యవసాయం గంగానికి జీవనాడి భూ వసతి. భూవసతులను బట్టే వ్యవసాయిక వర్గాలలో అసమానత్వాలు, సమానావకాశాలు లేకపోవడమూ సంభవిస్తున్నవి. అందుచేత భూ సంస్కరణలు ప్రస్తుత భూస్వామ్య హక్కులలో మార్పులు తీసుకు వచ్చేవిగావుండాలి; అందుకుగాను ప్రస్తుత భూకమతాలపై నిర్దిష్ట పరిమితి అంటూ కట్టేవుండాలి" అని గ్రంథకర్త తెలియజేశారు.

భూసంస్కరణల లక్ష్యాన్ని గూర్చి గ్రంథకర్త వెలిబుచ్చిన యీ అభిప్రాయాలనే ప్రజాతంత్రవాదులు, జాతి శ్రేయస్సును కాంక్షిస్తున్న అభ్యుదయ కాముకులూ వెల్లడిస్తున్నారు.

కాని శ్రీ నరసింహారావుగారు అదనపు భూములు పంపకంలో భూములులేని వ్యవసాయకూలీ వర్గాన్ని అసలుచేర్చనేలేదు. ఇందుకు కారణాలను తెల్పుతూ వారిలా వ్రాశారు:

"భూములులేనివారికి ఎంతో కొంత భూమిమీద పట్టా హక్కు కలిగించడం భూసంస్కరణ కాదు. పట్టా హక్కుసాధించిన భూమిమీద వ్యవసాయం చేయాలి. హెచ్చు పంటలు పండించాలి. అలా హెచ్చు పండిచేత ఎక్కువ పంటలు పండింపచేయడమే భూ సంస్కరణల సాంఘికలక్ష్యం. ఈ లక్ష్యం సరైనదైనట్లయితే భూములమీద హక్కులకు కాక, సేద్యానికి అధికప్రాధాన్యం యివ్వాలి. వ్యవసాయం చేయగల వారికే భూములు పంచిపెట్టాలి."

(పేజీ 59. గీతలునావి)

అంటే భూములులేని వ్యవసాయ కూలీలకు కాక, యెంతోకొంత భూమివుండి అది చాలీచాలక అవస్థపడుతూవున్న చిన్నతరహా కుటుంబాలకు మరింత భూ వసతిని సంక్రమింపజేయడం భూ సంస్కరణల ప్రధాన లక్ష్యంగా వుండాలని గ్రంథకర్త అభిప్రాయం. అసలు భూమనేది ఏమీలేని వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస జీవన సాధనాలు, న్యాయమైన పనిగంటలు, తగిన జీవనోపాధి సౌకర్యాలు కలిగించవలసివుంటుందని గ్రంథకర్త తెల్పుతున్నారు.

గ్రంథకర్త యిచ్చిన యీ భూసంస్కరణల కార్యక్రమం వలన గ్రామాల్లో గణనీయమైన సంఖ్యలో వుండి, అతి నికృష్టదశలో నిరుద్యోగం, ఆకలి దప్పులతో అలమటిస్తున్న భూమిలేని వ్యవసాయ కూలీలకు న్యాయం జరగదు; తత్కారణంగా గ్రామ సీమల్లోని ప్రజానీకం యొక్క జీవన ప్రమాణం, కొనుగోలుశక్తి అంతగా పెంపొందవు.

కనిష్ట, గరిష్ట కమతాల గూర్చి గ్రంథకర్త స్థూలంగా చర్చించినప్పటికీ గరిష్టపరిమితిని ఏ ప్రాతిపదికపైన, ఏమేరకు నిర్ణయించాలో వారు నిర్దిష్టంగా చెప్పలేదు. లాభదాయకమైన కమతం గూర్చి చర్చిస్తూ యిలా వ్రాశారు: "ఉదాహరణకు: ఒక అరక వ్యవసాయాన్ని లాభదాయకమైన కమతంగా పరిగణించవచ్చు. దీనిని ఎకరాలలో చెప్పకోవాలంటే ప్రాంతీయమైన తేడాలు, మెట్ట, మాగాణి భేదాలు వస్తాయి. ఆదాయంలో చెప్పాలంటే సంటల్లోనూ, ధరల్లోనూ తేడాలు వుంటాయి. కనుక ఆదాయాల జోలికి, ఎకరాల జోలికి పోకుండా ఒక అరక వ్యవసాయం ప్రతిరైతుకు వుంటే చేతనిండా పనివుంటుంది. శ్రమకు

(మిగతా 5 వ పేజీలో)

గత్యంతరం లేక...

వీరాజీ

గుచుస్తా చంటాడికి పాల
డబ్బాకొని ఆకలి మాన్పించలేడు
యునకుడు మంచివాడు కాని
ఆదర్శాలలో ఆకలిని నేపలేడు
పాలించే వాడి నిజాన్ని
ఆలించి ప్రజలు ఆశల్ను మింగలేరు
లాలించేవాడి ఇజాన్ని
ఏలాంటిదో తెలీక అవకాశలమ్మలేరు
యుద్ధం నద్దని పెద్దవాళ్ళు
అస్త్ర సన్యాసం చెయ్యలేరు
కయ్యం నదిలి నెయ్యానికి
చిన్నవాళ్ళు ఒప్పుకోరు
వర్తమానం, సన్యాసం
పుచ్చుకోలేని సంసారి పాపం!
భవిష్యత్తుకి ఒప్పజెప్పి
కనుమూద్దామని కలలుగంటూంది
తన గుమ్మంలో ప్లేనులూ
పగటి కలలూ కలిపి తోరణం కడుతుంది
శథలూ కబుర్లూ పెట్టి
వేదికలూ పందిళ్ళూ అమర్చుకుంటుంది
భవిష్యత్తుకుంటిది, నద్దా
మనుకున్నా పనక్కి నడవలేక
రయిలు దొరక్క ముందు
స్టేషన్లో పడిగాపులుసడుతూ వుంటుంది
వర్తమానం విసిగిపోయి
గత్యంతరం లేక గస్తీ ఒదిలేసి
బ్లాకుమార్కెట్టులో అవినీతి
కొంటుంది తన పిల్లలకిస్తుంది
పాలించేవాళ్ళని అబ్బాయి
లాడినా ఆడపిల్లలు పుట్టరు లెమ్మని
ఓదారుస్తుంది, కష్టం
మూసుకుని 'ఫర్వా లేదు లే' అని
పాలుతాగుతూంది

బి. ఎ. ఎస్. ప్రొడక్షన్స్‌వారి "చెంచులక్ష్మి" లో అంజలీదేవి, ఎ. నాగేశ్వరరావు